

Загалом аудит в Україні розвивається і вже демонструє певні позитивні тенденції та результати, і фактично можна сказати, що роботи вистачає всім аудиторам в країні, оскільки потреба в їх неупередженому судженні зростає з кожним днем. Але завжди є потреба покращувати якість послуг іспиту та отримувати кращі результати.

Незважаючи на те, що для розвитку аудиту вже зроблено чимало, залишаються проблеми, від правильного та успішного вирішення яких залежать перспективи його подальшого розвитку.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про аудиторську діяльність». URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3125-12>.
2. Бутинець Ф. Ф. Аудит. Житомир: ПП «Рута», 2010.
3. Усач Б. Ф. Проблеми розвитку аудиту в Україні. Київ: Знання-Прес., 2007.

Ліськовський О. К.,
здобувач вищої освіти
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Косяченко К. Е.,
доцент кафедри
цивільно-правових дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

РОЛЬ ТА МІСЦЕ БЮДЖЕТУ В ДІЯЛЬНОСТІ НЕУРЯДОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Бюджет є одним із найважливіших публічних документів, розроблених урядом, що виражає пріоритети й зобов'язання держави на відповідний рік. Зважаючи на його важливе значення для громадян країни, бюджет має бути предметом широкого розгляду та обговорення, адже кількісне вираження дохідної і витратної частин бюджету залежить від економічного стану країни. На сьогодні досить активно в обговореннях порушено питання лібералізації економіки. Простіше кажучи, лібералізація полягає у звільненні економіки від надмірного управлінського впливу державної влади та розширенні прав і свобод економічних дій суб'єктів господарювання, першочергово в політичній, економічній, культурній та інших сферах суспільних відносин.

Одним з основних напрямів лібералізації економіки в Україні й удосконалення умов господарювання є спрощення адміністрування податків і зборів, а також зниження податкового навантаження на суб'єктів господарювання. Це пояснюється тим, що податкова політика є невід'ємною частиною соціально-економічної політики країни, тому розвивається і змінюється разом із пріоритетами держави, які зазвичай зазначають у ключових стратегічних документах країни на відповідні роки.

Саме історія розвитку громадянського суспільства в умовах незалежної України довела спроможність і виправданість головної місії неурядових організацій – стати громадським голосом для вирішення актуальних питань і проблем різних груп населення через побудову ефективного діалогу з державою.

Найбільш показовим прикладом урахування в цьому напрямі думок компетентних представників неурядових організацій стала ініціатива щодо проведення податкової лібералізації, започаткована у 2015 році шляхом реєстрації законопроекту [1].

Ключовим у цьому законопроекті є пропозиції знизити ставки прямих податків, перейти до оподаткування розподіленого прибутку, спростити адміністрування і ввести мораторій на 3 роки щодо змін базових елементів податків і зборів. Незважаючи на трирічну давність реєстрації цього законопроекту, ідеї, закладені в ньому, не канули в Лету, адже відповідно до реєстраційної картки нормативно-правового акта його було включено до порядку денного дев'ятої сесії Верховної Ради України восьмого скликання [2].

З огляду на зазначене неурядові організації є складовою частиною будь-якого суспільства, що існує в умовах демократичного режиму. Залежно від особливостей кожного окремого суспільства відрізняються тільки кількість цих організацій та обсяг дій, які вони виконують. Вони є невід'ємною умовою і необхідною складовою політичного процесу і формальної політичної структури демократичної держави. Співпрацюючи з органами влади, політичними партіями, народними депутатами, міністерствами та відомствами у складі робочих груп і впливаючи на громадську думку, неурядові організації здатні досягти необхідних політичних рішень у межах можливих напрямів реформування вітчизняної податкової системи. Отже, неурядові організації є важливим фактором соціального і політичного життя, а також прискорюють демократичні процеси і роблять їх незворотними.

Західні джерела розрізняють такі види організацій [3]:

1. Громадські організації (Civil society organizations) – формальні й неформальні групи індивідів або асоціацій, які не належать ні владним, ні бізнес-структурам;

2. Неурядові (недержавні) організації (Non-governmental organizations), які часто плутають із поняттям громадянського суспільства. Насправді вони становлять лише верхівку «айсберга» громадянського суспільства. Вони вирішують питання гуманітарної допомоги, захисту прав людини, екологічної безпеки. Розрізняють неурядові організації з членством і без нього;

3. Неурядові організації з розвитку (Non-governmental development organizations) – організації, які здійснюють пошук шляхів залучення коштів задля розвитку певного регіону. Розрізняють організації північного і південного типів. Північні – працюють тільки в напрямі розвитку регіонів. Південні залучаються і до інших проєктів на місцевому рівні;

4. Регіональні організації (Community-based organizations) – це невидима частина «айсберга» громадських організацій, що міститься під шаром неурядових

організацій. Зазвичай це організації з членством, які розташовані і діють у межах певного регіону. Регіональні організації не завжди формально зареєстровані. Вони складаються з гуртків, груп інтересів, клубів. Ці організації працюють на волонтерських засадах, хоча й отримують гранти від недержавних організацій;

5. Представницькі неурядові організації (Advocacy NGOs) – організації, які не мають індивідуального членства, а складаються з професійних груп або регіональних неурядових організацій, що прагнуть розширити свої права шляхом колективних зусиль у місцевих асоціаціях і державних структурах. Вони можуть мати місцевий, регіональний, національний і міжнародні масштаби. Представницькі організації забезпечують тренінги, збір інформації та проведення досліджень для своїх членів;

6. Асоціації груп інтересів (Interest group associations) – це асоціації професіоналів. Профспілки найбільш повно представляють цю групу організацій. Неурядові організації відрізняються від профспілок тим, що вони формально є відповідальними тільки перед собою, тоді як профспілка звітує перед своїми членами.

Неурядові організації в Україні офіційно не мають права на здійснення законодавчої ініціативи. Тому лобювання є єдиним «прямим» шляхом представлення суспільної думки й інтересів суб'єктів господарювання.

Отже, участь неурядових організацій у процесі лібералізації податкового законодавства є важливою й затребуваною в сучасних економіко-соціальних умовах. Дійсно, активно розвинене громадянське суспільство може дисциплінувати державу, просувати (лобіювати) інтереси різних груп населення, забезпечувати їх активну участь в політичному житті. Однак політичні структури повинні розуміти, що їх компетентність має бути на високому рівні, щоб була можливість конкурувати з представниками громадськості в межах задоволення чи спростування затребуваних суспільством податкових змін.

Список використаних джерел:

1. Законопроект «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо податкової лібералізації» від 26.10.2015 р. № 3357.
2. Постанова Верховної Ради України від 18.09.2018 р. № 2543-VIII.
3. Роль неурядових організацій у лібералізації податкового законодавства. *Вісник МСФЗ. Світовий досвід. Українська практика.* № 10. 2022. Архів електронного видання. URL: <https://msfz.ligazakon.ua/ua/magazine/>.